

СТРАТЕГИЈА
РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
ОПШТИНЕ СЈЕНИЦА
2021 – 2025

САДРЖАЈ

ОДЕЉАК	СТРАНА
Одељак 1 - УВОД	1
1.1. Уводна реч председника општине	1
1.1. Радна група за израду Стратегије развоја система социјалне заштите општине Сјеница	2
Одељак 2 – ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР	4
Одељак 3 - ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	7
3.1. Општи подаци	7
3.2. Демографски подаци	8
3.3. Подаци о корисницима социјалне заштите	9
3.4 Постојеће услуге социјалне заштите	14
3.5. Локални актери и постојећи капацитети	14
3.6. Приоритетне циљне групе	18
3.7. Кључни проблеми у области социјалне заштите	19
Одељак 4 - ВИЗИЈА	20
4.1 Визија развоја система социјалне заштите	20
4.2 Принципи и вредности система социјалне заштите	20
Одељак 5 – ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	21
5.1 Општи циљ	21
5.2 Посебни циљеви	21
Одељак 6 – МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	23
Одељак 7 – ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	25

Одељак 1 - УВОД

Уводна реч председника општине

1.2. РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија развоја система социјалне заштите општине Сјеница настала је у оквиру пројекта немачко-српске развојне сарадње "Услуге социјалне заштите за осетљиве групе", који спроводи ГИЗ, у партнерству с Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У циљу израде Стратегија развоја система социјалне заштите општине Сјеница, формирана је Радна група коју су чинили представници/це локалне самоуправе као носиоца процеса и представници/це локалних институција и организација који се баве подршком лицима из социјално осетљивих категорија

~~Чланови/ице Општинске радне групе су:~~

- ~~1.— Маида Касумовић, координатор радне групе, Општинска управа Сјеница, Одељење за привреду и развој~~
- ~~2.— Анида Мујовић, члан радне групе, Општинска управа, Одељење за буџет~~
- ~~3.— Анида Рожајац, члан радне групе, Центар за социјални рад~~
- ~~4.— Вилдана Кораћ, члан радне групе, Дом здравља Сјеница~~
- ~~5.— Анида Врцић, члан радне групе, представник Удружења~~
- ~~6.— Емин Пећанин, координатор Канцеларије за младе Сјеница,~~

Улога Радне групе била је да омогући реализацију свих фаза процеса стратешког планирања - прикупљање и анализа података релевантних за процес планирања у области социјалне заштите, дефинисање циљева и активности Стратегије засноване на резултатима анализе података, спровођење јавне расправе, израду финалног документа Стратегије и усвајање Стратегије.

Одељак 2 - ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Позитивно законодавство релевантно за област социјалне политике и заштите, како на државном тако и на локалном нивоу, у Републици Србији обимно је и обухвата следеће законе:

- ✓ Закон о социјалној заштити
- ✓ Закон о социјалном становању,
- ✓ Породични закон
- ✓ Закон о здравственој заштити
- ✓ Закон о пензијском и инвалидском осигурању Закон о здравственом осигурању
- ✓ Закон о основама система образовања и васпитања
- ✓ Закон о младима
- ✓ Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица
- ✓ Закон о равноправности полова
- ✓ Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености
- ✓ Закон о избеглицама
- ✓ Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом Закон о заштити података о личности и Закон о слободном приступу инфомацијама од јавног значаја
- ✓ Закон о општем управном поступку као процесни закон
- ✓ Закон о планском систему, када је у питању процес планирања у области социјалне заштите
- ✓ Закон о локалној самоуправи

Најважнија установа социјалне заштите на локалном нивоу и један од најважнијих инструмената за вођење социјалне политике локалне самоуправе је Центар за социјални рад (ЦСР). Сви грађани којима је потребан неки облик социјалне заштите морају да се обрате Центру, а сви државни органи и органи локалне власти, као и здравствене и образовне установе, обавештавају Центар када наиђу на особу којој је потребна помоћ друштва.

Према **Закону о социјалној заштити**, као кључном пропису у овој материји, јединице локалне самоуправе - општина односно град (ЈЛС) за делатности социјалне заштите имају право да саме оснивају установе или их могу поверити другима. Штавише, Центар за социјални рад (ЦСР) једино може бити основан од стране ЈЛС и та установа се може основати за територију једне или више ЈЛС. Истовремено, надлежни орган сваке ЈЛС мора утврдити Програм унапређења социјалне заштите (ПУСЗ) за своју територију. Сам ЦСР има широке надлежности, законом прецизиране, у провођењу поступка за коришћење услуга социјалне заштите и одлучује о правима на разне облике материјалне подршке (новчана социјална помоћ, додаток за помоћ и негу другог лица итд.). Поред тога, ЈЛС може предвидети и друге врсте материјалне помоћи грађанима на својој територији (нпр. јавне кухиње). ЦСР се, првенствено, финансира из буџета Републике, а Закон прецизира која права и услуге се финансирају из буџета ЈЛС.

Законом о социјалном становању утврђено је да ЈЛС доноси локалну стамбену стратегију у складу са Националном стратегијом социјалног становања и планира буџетска средства за њено спровођење. ЈЛС прописује услове и мерила за решавање стамбених потреба, а може и да оснује непрофитну стамбену организацију ради обезбеђивања услова за социјално становање и коришћење средстава за те намене („стамбена агенција“).

Породични закон је изузетно важан, јер регулише комплетну материју породично-правних односа и заштите права проистеклих из истих. Овде је посебно наглашена улога ЦЗСР, коме је држава поверила те послове јавних овлашћења старатељске заштите (за децу без родитељског старања и одрасла лица лишена пословне способности). Поред тога, Центар има значајна овлашћења у породично-правној заштити, било као орган који самостално спроводи одређене поступке и доноси одлуке, било као саветодавни орган надлежног суда који решава, у парничним или ванпарничним поступцима, у породично-правним стварима односно као орган који има право да буде странка у поступку у таквим поступцима.

Закон о здравственој заштити регулише друштвену бригу за здравље и на нивоу општине односно града. ЈЛС може донети посебне програме ЗЗ, за које није донет посебан програм на републичком нивоу, у складу са својим потребама и могућностима. Одређену врсту здравствених установа оснива локална самоуправа (Дом здравља и апотека) и то у складу са Планом мрежа установа који доноси Влада.

Закон о основама система образовања и васпитања – оснивање одређене врсте установе која обавља делатност образовања и васпитања у надлежности је и јединице локалне самоуправе. Ради се о предшколским установама и основним школама, која ЈЛС оснива у складу са Актом о мрежи таквих установа. Акт доноси Скупштина ЈЛС, на основу критеријума које утврди Влада (а за основне школе и уз сагласност Министарства просвете). ЈЛС може самостално или у сарадњи са другим ЈЛС основати Центар за стручно усавршавање, у складу са законом којим се уређују јавне службе. Инспекцијски и стручно-педагошки надзор над радом установе, као поверени посао, обавља општинска односно градска управа. Више ОУ може организовати заједничко вршење инспекцијског надзора – заједничку просветну инспекцију.

На основу **Закона о младима** јединица локалне самоуправе је дужна да ради реализације Националне стратегије за младе, утврди локални акциони план за спровођење Стратегије и да у свом буџету обезбеди средства за реализацију плана. Такође, ЈЛС може основати Канцеларију за младе, ради обезбеђења услова за активно укључивање младих у живот и рад друштвене заједнице. Таква канцеларија финансира се из буџета ЈЛС. Надлежни орган ЈЛС одређује услове доделе средстава из свог буџета односно одобравања и праћења реализације пројеката за задовољавање потреба младих на свом подручју

Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица - даје Центру за социјални рад („орган старатељства“) улогу саветодавца суда у кривичним поступцима против малолетника односно улогу надзора над извршавањем различитих васпитних мера и других кривичних санкција изреченим од суда.

Закон о равноправности полова налаже поштовање уставних и међународних стандарда и од стране органа ЈЛС.

Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености даје могућност ЈЛС да оснују Локални савет за запошљавање (за подручје једне или више општина). Такође, ЈЛС може усвојити Локални акциони план за запошљавање. Он мора бити усаглашен са Националним акционим планом за запошљавање, који је основни инструмент активне политике запошљавања и усаглашен је са Националном стратегијом за запошљавање. Као једну од мера активне политике запошљавања надлежни орган ЈЛС може утврдити делатности, критеријуме и средства за спровођење јавних радова од интереса за ту територију. Програми и мере активне политике запошљавања финансирају се и из средстава ЈЛС.

Закон о избеглицама поред Комесаријата као посебне државне организације, утврђује и за ЈЛС одређена права и обавезе у обезбеђивању збрињавања и помоћ у интеграцији и повратку избеглица. Тако ЛСУ образује посебна тела ради обављања организационих и других послова везано за избеглице на својој територији, а уз прибављено мишљење Комесаријата одређује и лице за одржавање везе са истим и обављање одређених послова за њега („повереник за избеглице“). ЈЛС учествује, у сарадњи са органима РС и домаћим и иностраним донаторима, у решавању стамбених потреба избеглица, у процесу њихове интеграције. Такође, Центар за социјални рад сарађује са Комесаријатом у смештају посебно рањивих категорија избеглица (стара, инвалидна и болесна лица; малолетници без родитељског старања).

Закон о спречавању насиља у породици у примени је од 01.06.2017. године и њиме се утврђује спречавање насиља у породици и поступање државних органа у спречавању насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама. Циљ му је на јединствен начин уређено и организовано поступање државних органа, што ће довести до хитне, благовремене и делотворне заштите. Надлежни органи су полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови и центри за социјални рад као установе. Овим Законом су јасно дефинисана општа правила поступања, поступања сваког актера заштите тј. органа, начин сарадње група за координацију на нивоу сваке локалне заједнице. Овим законом одређен је надлежни полицијски службеник који заједно са јавним тужиоцем учествује у обезбеђивању заштите жртава насиља у породици. Центар за социјални рад је једна од карика у ланцу заштите жртава насиља у породици, организује збрињавање жртве и друге видове подршке у складу са Породичним законом и Законом о социјалној заштити.

Закон о планском систему – Циљ овог закона је потреба да се успостави ефикасан, транспарентан, координисан и реалистичан систем планирања Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе који покрива све кључне аспекте социјалне и економске развојне политике, регионалног и просторног развоја. Закон поставља основе за оптимално коришћење буџетских средстава, обезбеђење одрживог раста и развоја Републике Србије, укључујући аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, као и ефикасно спровођење процеса приступања Европској унији. Овим законом се регулише управљање системом јавних политика и средњорочног планирања, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима, предлажу, усвајају и спроводе учесници у планском систему. Поред тога, законом се регулише и **међусобна усклађеност планских докумената**, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената.

Закон о локалној самоуправи – Надлежност јединица локалне самоуправе у области социјалне заштите, као и надлежност у области планирања, дефинисана је чланом 20.: стара се о задовољавању потреба грађана у области социјалне заштите; обезбеђује остваривање посебних потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група; стара се о остваривању и заштити и унапређењу људских и мањинских права и родној равноправности.

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1 ОПШТИ ПОДАЦИ

Општина Сјеница се налази на Пештерској висоравни, у југозападном делу Србије. Простире се на површини од 1.059 км² и по површини коју заузима спада у највеће јединице локалне самоуправе у Републици Србији. Сјеница је оивичена планинама: Голијом, Јавором, Јадовником, Гиљевом и Златаром, просечне надморске висине 1.500 м, са изузетком Голије која има надморску висину од 1.833 м. Граничи се са општинама Нова Варош и Пријепоље на западу, општина Ивањица на северу, Новим Пазаром и Тутин на истоку, и општином Бијело

Пољена југу. На територији општине Сјеница, у 101 насељу, према проценама 2017. године живи 25.907 становника, са просечном густином насељености од свега 24 становника на км² и управо је ова општина у поређењу са осталим општинама на југозападу Републике Србије најређе насељена.

Историјски гледано Сјеница је старо насеље, први пут се помиње 1253, као место на дубровачком путу где су плаћали царину дубровачки трговци. У турско доба Сјеница је била добро утврђена касаба и значајна трговачка и караванска станица. У 16. и 17. веку Сјеница се помиње као станица на трговачком путу Дубровник – Нови Пазар. Због свог стратешког, војног и политичког значаја у 19. веку Сјеница се од самог почетка овог века сматра важном стратешком тачком, па су према њој биле усмераване војне операције и у Првом Спском устанку. Након Аустро – Угарске окупације Босне и Херцеговине која је уследила као последица Берлинског конгреса, Сјеница је остала средиште санџака са казама: Сјеница, Нови Пазар, Нова Варош, Бјело поље и Колашин која је прикључена Косовском вилајету у чијем саставу остаје до 1912. године када након провог Балканског рата улази у састав Краљевине Србије.

Општина- има статус неразвијеног подручја односно припада ИВ групи (испод 60% републичког просека). У општини је регистрован мали број предузећа и предузетничких радњи, а основна делатност им је углавном трговина, текстилна индустрија и занатство. Пештерска висораван је необрађена и ненастањена, а оштра клима и велика надморска висина не погодују развоју земљорадње. Међутим, управо овакве природне

предиспозиције тла односно пашњаци са изузетно квалитетном травом погодују гајењу свих врста стоке, посебно оваца. Најпознатији и најквалитетнији традиционални производ са ових простора је сјенички сир.

3.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

На територији општине Сјеница, у 101 насељу, према проценама 2017. године живи 25.907 становника, са просечном густином насељености од свега 24 становника на км² и управо је ова општина у поређењу са осталим општинама најређе насељена. Општина Сјеница је вишенационална средина и у њој живе Бошњаци, Срби, Албанци, Црногорци, Турци, Роми и остали.

Структура становништва је значајно повољнија од просека у Србији. (Графикон 1.). Учешће старих је 15% у поређењу са око 20% у Србији и Златиборској области а учешће деце више, док је учешће радноспособног становништва на нивоу просека. Индекс зависности старог становништва је посебно повољан у односу на индекс Србије.

Просечан број чланова домаћинства по последњем Попису у 2011. години је скоро 4 члана, што је за једног члана више од просека у Републици Број становника у општини у периоду 2011-2017 смањено се незнатно и то за 1,7%, односно општина је изгубила 459 становника (са 26.366 становника у 2011. на 25.907 становника у 2017. години). Овакав тренд указује на релативно стабилну популацију са очекивањем да ће Сјеница за наредних 7 година изгубити мање од 2% становништва

Унутрашње миграције како општине Сјеница, у посматраном периоду карактеришу одсељавање становништва из ових неразвијених подручја у развијеније урбане области. Током периода 2011-2017. општина Сјеница бележи константно негативан миграциони салдо, односно више становништва се одсели него што се досели у општину. Миграције становништва из села у град, поред позитивних ефеката (порастан запослености, веће могућности за образовање) имају и бројне негативне последице. Имајући у виду да углавном мигрира младо и радно способно становништво, резултат је повећање удела старог и смањење удела активног пољопривредног становништва у неразвијеним руралним подручјима.

Табела 1 – Број и структура становништва у општини (РСЗ, Попис 2011 године)			
Категорија	Сјеница	Златиборска област	Србија
Број становника	25,907	271,08	7 020 858
Просечан број чланова домаћинства	4	3	2,8
Стопа природног прираштаја	3	-5	-6
Очекивано трајање живота живорођених	76	76	75
Просечна старост	38	44	43

% становништва радног узраста	66.0	65.6	66.0
% 65 + у укупном становништву	15	20.3	19.6
Индекс старења (60+ /0-19)	74	149	142

3.3 ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ¹

- ✓ На евиденцији центра за социјални рад у 2019.години било је укупно 1214 корисник - 377 деце, 103 младих, 393 одрасло лице и 341 старих лица.
- ✓ Анализирајући статистички извештај запажа се да је највећи број корисника из свих корисничких група пренет из претходне године (720). Корисника који су реактивирани у 2019.години било је 87, а током извештајног периода евидентирано је 407 корисника који до тада нису били у систему социјалне заштите. Током извештајног периода у пасиву је стављено 79 корисника па је на дан 31.12.2019.године на евиденцији центра било 517 корисника.
- ✓ Што се тиче узрасних група највише је корисника из групације одраслих, затим старији и деца, док је најмање корисника из групе младих.
- ✓ Уочава се да је у укупном броју корисника скоро дупло више заступљено мушкараца (720) у односу на број жена (494), да највише корисника има са завршеном средњом школом. Када говоримо о пребивалишту корисника можемо истаћи да је градско становништво заступљеније у односу на сеоско становништво

Број корисника ЦСР

Корисници по узрасту	Број корисника на активној евиденцији у току извештајног периода (01.01. - 31.12.)		Укупно	Број корисника на активној евиденцији 31.12.		Укупно
	М	Ж		М	Ж	
Деца (0-17)	167	210	377	189	156	345
Млади (18-25)	56	47	103	51	39	90
Одрасли (26-64)	262	131	393	189	185	374
Старији (65 и више)	235	106	341	152	174	326
Укупно	720	494	1214	581	554	1135

Старосне групе	Градско		Остало		Укупно Градско	Укупно Остало
	М	Ж	М	Ж		
Деца (0-17)	97	95	70	115	192	185

¹ Евиденција Центра за социјални рад за 2019 годину, Републички завод за социјалну заштиту

Млади (18-25)	42	26	14	21	68	35
Одрасли (26-64)	195	76	67	55	271	122
Старији (65 и више)	163	63	72	43	226	115
Укупно	497	260	223	234	757	457

Флукуација корисника ЦСР

Табела 4 - Кретање броја корисника у ЦСР у току године

	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно	Стављени у пасиву
Деца (0-17)	245	132	0	377	32
Млади (18-25)	36	43	24	103	13
Одрасли (26-64)	270	78	45	393	19
Старији (65 и више)	169	154	18	341	15
Укупно	720	407	87	1214	79

ДЕЦА

Табела 5 - Број деце на активној евиденцији ЦСР у току године и на дан 31.12. према узрасту и полу

Узрасне групе	Укупан број деце		Укупно	Број деце на дан 31.12.		Укупно
	М	Ж		М	Ж	
0 - 2	28	53	81	32	18	50
3 - 5	48	53	101	51	41	92
6 - 14	54	74	128	42	32	74
15-17	37	30	67	64	65	129
Укупно	167	210	377	189	156	345

Табела 6 - Број деце у ЦСР према корисничким групама/поступцима и узрасту у току године

Корисничке групе	Узраст				Укупно
	0-2	3-5	6-14	15-17	
Деца под старатељством (сва деца под старатељством)	0	1	5	4	10
Деца жртве насиља и занемаривања	0	14	15	2	31
Деца са неадекватним родитељским старањем	0	0	0	0	0

Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	0	0	0	0	0
Деца чији се родитељи споре око вршења родитељског права	13	23	14	2	52
Деца чије су породице корисници НСП и других видова материјалног давања	68	63	94	55	280
Деца ОСИ	0	0	2	0	2
Деца у поступцима одређивања личног имена	0	0	0	0	0
Деца у поступцима располагања имовином	0	0	0	2	2
Деца у поступцима: сагласност за малолетнички брак	0	0	0	2	2
Деца жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Деца страни држављани без пратње	0	0	0	0	0
Деца која живе и раде на улици (деца улице)	0	0	0	0	0
Деца повратници/из реадмисије	0	0	0	0	0
Остала деца	0	0	0	0	0
Укупно	81	101	130	67	379

ПУНОЛЕТНИ КОРИСНИЦИ

Табела 7 - Број пунолетних корисника у ЦСР према корисничким групама и старости у току године					
Корисничке групе	Млади (18 - 25)	Одрасли (26 - 64)	Старији (65 - 79)	Старији (80 и више)	Укупно
Особе под старатељством - сви пунолетни корисници под старатељством: и у породици и на смештају	15	9	11	0	35
Жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	13	11	29	0	53
Особе које се споре око вршења родитељског права	5	15	7	0	27
Особе са инвалидитетом	25	17	61	0	103
Особа са друштвено неприхватљивим понашањем	17	12	1	0	30
Особе које имају потребе за смештајем -домски или породични смештај	0	0	9	0	9
Материјално угрожене особе	16	72	223	0	311
Страни држављани и лица без држављанства у потреби за социјалном заштитом	12	257	18	0	287
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0

Бескућници	0	0	0	0	0
Остали	0	0	0	0	0
Укупно	103	393	359	0	855

Табела 8 - Број пунолетних корисника на евиденцији ЦСР према радном статусу и старости на дан 31.12.				
Старост корисника	Статус запослености			
	Незапослен	Запослен	Пензионер	Нема података
Млади	87	1	2	0
Одрасли	247	80	47	0
Укупно	334	81	49	0

Табела 9 - Број старијих корисника на евиденцији ЦСР према радном статусу у на дан 31.12.				
Старост корисника	Запослен	Пензионер	Није остварио/ла право на пензију	Нема података
Старији (65+)	99	32	195	0

Табела 10 - Број пунолетних корисника на евиденцији ЦСР према образовању и старости на дан 31.12.						
Старост корисника	Ниво образовања					Укупно
	Без завршене ОШ	Завршена ОШ	Завршена средња школа	Завршена виша школа	Нема података	
Млади	29	45	16	0	0	90
Одрасли	53	243	70	1	7	374
Старији	273	43	6	0	4	326
Укупно	355	331	92	1	11	790

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Табела 11 - Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у току године, према старости и полу			
Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	1	1	2
Млади	7	18	25
Одрасли	9	8	17

Старији	22	39	61
Укупно	39	66	105

Табела 12 - Број особа са инвалидитетом у ЦСР у току године према врсти инвалидитета и старости

Врста инвалидитета	Старосна структура				Укупно
	Деца	Млади	Одрасли	Старији	
Телесни инвалидитет	2	1	0	15	18
Интелектуални инвалидитет	0	2	0	7	9
Сензорни инвалидитет	0	0	0	0	0
Первазивни развојни поремећаји, ...	0	0	0	7	7
Вишеструки инвалидитет	0	21	13	32	66
Ментална обољења	0	1	4	0	5
Укупно	2	25	17	61	105

Табела 13 - Број особа са инвалидитетом на евиденцији ЦСР који су на дан 31.12. користили услуге смештаја у установама социјалне заштите или у породичном смештају, према врсти смештаја и узрасту

Врста смештаја	Старосна структура			
	Деца	Млади	Одрасли	Старији
Смештај у прихватишту /прихватној станици	0	0	0	0
Смештај у сродничкој старатељској породици	0	0	0	0
Смештај у хранитељској (сродничкој и другој хранитељској) породици	2	0	0	0
Смештај у установи социјалне заштите	0	1	3	45
Укупно	2	1	3	45

Табела 14 - Број особа са инвалидитетом на евиденцији ЦСР, који су у току године смештени у установу социјалне заштите (нови корисници) или у породични смештај према врсти смештаја и узрасту – 7 лица (категорија – 7 старих лица)

РОМИ НА ЕВИДЕНЦИЈИ ЦСР

Табела 15 - Број припадника ромске националности на евиденцији ЦСР у току године, према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	45	28	73

Млади	46	50	96
Одрасли	22	29	51
Старији	13	5	18
Укупно	126	112	238

3.4 ПОСТОЈЕЋЕ УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

- ✓ На територији општине Сјеница су доступне две услуге социјалне заштите:
  - Дневни боравак за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом и услуга, коју је у 2018. години користило 14 корисника и услуга, а у 2019. 16 лица
  - Помоћ у кући за старе и одрасле коју је у 2018. користило 84 корисника, а у 2019. користило је 33 корисника из урбаног подручја. Услуге нису доступне у сеоској средини.
  - У 2018. години, укупни расходи за услуге социјалне заштите у општини износе око 4,5 милиона динара, 30% у укупним расходима чине издвајања из сопственог буџета (70% представља наменски трансфер у укупним јавним расходима)
  - Укупна издвајања за услуге социјалне заштите и материјалну подршку у надлежности јединица локалне самоуправе по Закону о социјалној заштити, износе нешто више од 10,5 милиона динара у 2018. години
- ✓ Услуге се обезбеђују у складу са Законом о социјалној заштити - кроз поступак јавне набавке лиценцираног пружаоца услуге. У 2019.години у поступку јавне набавке услуге помоћ у кући за старе и одрасле је изабран лиценцирани пружалац услуге општинско Удружење за помоћ деци и особама ометеним у развоју „ Поветарац“
- ✓ У 2019.години у поступку јавне набавке услуге дневног боравака за децу и младе са инвалидитетом је изабран лиценцирани пружалац услуге општинско Удружење за децу и младе са инвалидитетом
- ✓ Услуге се финансирају из средстава наменског трансфера
- ✓ За решавања потреба стамбеног простора за социјално угрожене грађане, из Републичког буџета је планирано 50.000.000,00 динара.

3.5 КЉУЧНИ ПАРТНЕРИ У ЛОКАЛНОЈ СОЦИЈАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ

Р.бр	Сектор	Преглед ситуације

1.	Локална самоуправа	<ul style="list-style-type: none"> ✓ У оквиру општинске управе, у складу са Правилником о организацији рада ОУ, у Одељењу за друштвене делатности обављају се сви послови везани за дефинисање, спровођење и праћење политика друштвеног развоја, од којих су за област социјалне заштите. ✓ Интерресорна комисија формирана је у јуну 2012. године и има три стална члана, од који су двоје из система здравствене заштите и један члан је из образовно васпитног система. Поред ова три стална члана, комисија има свог координатора испред ЈЛС, као и представника из сектора социјалне заштите (социјални радник). ✓ Састанци ИРК се углавном одржавају у Дечијем диспанзеру Дома здравља Сјеница, где се вршила процена сваког случаја појединачно. Чланови комисије иду и у кућне посете, ради остваривања што бољег увида у функционисање породице и услове за развој и напредак детета, а због немогућности след тежих сметњи у психофизичком развоју детета и недостатка средстава за долазак из удаљених и неприступачних сеоских подручја. Током 2018. и 2019. године, комисија је обрадила укупно 38 захтева, код којих су неки подносили захтев комисији два или више пута у току године.
2.	Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none"> • Општина Сјеница пружа две услуге социјалне заштите – Помоћ у кући за старе и одрасле и Дневни Боравак за децу/младе са сметњама у развоју. Обе услуге пружа невладина организација „Удружење Поветарац“ али су за разлику од претходних година сада услуге у потпуности финансирање са централног нивоа и путем партиципације а општина не учествује у финансирању. • Услугу ДБ за децу/младе са сметњама у развоју и инвалидитетом општина је у 2018. години обезбедила за 16 корисника . Једини извор за финансирање услуге је наменски трансфер у износу од 3.700.000 динара. • Помоћ у кући за старије и одрасле је организована за укупно 85 корисника просечно месечно, од којих је њих 4 млађе од 65 година старости, а 75 корисница су жене. Услугу пружа 10 неговатељица, од марта до децембра, а укупни годишњи расходи износе 4.550.000 динара. Највећи део средстава се обезбеђује путем наменског трансфера (4.400.000 динара), док се остатак прикупља путем партиципације корисника. • Од програма новчане помоћи, општина Сјеница је у 2018. години обезбедила једнократне новчане помоћи угроженим лицима, односно новчана давања без провере дохотка и имовине. Укупни годишњи расходи за ова давања су износили 4.415.000 динара. <p>Центар за социјални рад - Укупан број запослених и радно ангажованих лица на пословима јавних овлашћења на дан 31.12.2018. год. у Центру за социјални рад за општину Сјеница је 11 који се финансирају из РС Локална самоуправа финансира рад једног запосленог у ЦСР, али информација о пословима на којима је лице ангажовано није разјашњења (наведено је да се финансира једна геронтодомаћица).</p> <p>У вршењу јавних овлашћења, Центар у складу са законом одлучује о :</p>

- остваривању права на новчану социјалну помоћ;
- остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
- остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
- остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
- остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
- хранитељству;
- усвојењу;
- мерама старатељске заштите;
- одређивању и промени личног имена детета;
- мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
- мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења, Центар у складу са законом, обавља следеће послове:

- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- спроводи поступак посредовања-медијације у породичним односима (мирење и нагодба)
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши пописе и процену имовине лица под старатељством;
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору
- и примени васпитних налога;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу,
- односно судији за малолетнике;
- присуствује по одобрењу суда радњама у припремном поступку против
- малолетног учиниоца кривичног дела ;
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против
- малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике у којима живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела (У Суду у Ужицу);

		<ul style="list-style-type: none"> • обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника ; • стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза; • поверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује помоћ у извршењу мере; • поверава извршење васпитних мера појачаног надзора у другој породици • и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен; • спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што брине о школовању малолетника, његовом запослењу одвајању из средине која на њега штетно утиче потребном • лечењу и сређивању приликама у којима живи; • стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу • дневног боравка у установи за васпитање и образовање малолетника; • доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току • извршења васпитних мера о чијем се извршењу ради; • обавља друге послове утврђене законом;
3.	Образовање	<ul style="list-style-type: none"> • Образовна структура становништва у Сјеници је прилично лоша – око 50% становништва 15+ има завршену само основну школу или је без образовања док је на нивоу Србије таквих 35%. • Образовне установе представљају значајан ресурс за социјално укључивање деце и младих у заједницу • Обухват деце предшколским образовањем је изузетно низак, сем у ППП-ом где је обухват релативно због обавезности и износи 95% у 2017. години. Обухват деце јасленог узраста је само 6% што је екстремно мало и далеко испод просека Србије а поготово далеко од националних циљева. Слична је ситуација и са обухватом деце вртићког узраста од 3 године старости до поласка у ППП чији је обухват само 28% у поређењу са просеком од 62% у Републици који је иначе на ниском нивоу како када су у 2 питању национални циљеви тако и у поређењу са просеком ЕУ. • У Сјеници постоје 8 матичних основних школа са чак 27 подручна одељења у којима је врло мали број ђака - просечан број ђака по подручној школи је 16 укупно за све разреде. Сва подручна одељења налазе се у ванградским деловима Сјенице. • Систем средњег образовања на подручју општине Сјеница чине две средње школе и то: Гимназија „Јездимир Ловић“ и Техничко-пољопривредна школа са укупно 968 ученика • У општини Сјеница је недавно отворен Департман за биотехничке науке државног универзитета у Новом Пазару са два студијска програма: Агрономија и Прехрамбена технологија. Наведена високошколска институција чини важан

ресурс за развој пољопривреде и производње хране, као стратешких опредељења општине.		
4.	Здравство	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Здравствени центар Ужице – Дом здравља Сјеница са стационаром Дом здравља Сјеница обавља здравствену делатност на: примарном нивоу, секундарну здравствену заштиту у Породилишту и Стационару. ✓ У оквиру Дома здравља формиране су следеће службе на примарном нивоу: Служба за здравствену заштиту деце, школске деце и омладине; Служба за здравствену заштиту жена; Служба за здравствену заштиту одраслих становника (са здравственим станицама и амбулантама на терену); Служба за здравствену заштиту радника; Служба хитне медицинске помоћи са санитетским транспортом; Служба кућног лечења и медицинске неге; Служба за поливалентну патронажу; Служба за радиолошку и ултразвучну дијагностику; Служба за лабораторијску дијагностику; Служба за пнеумофтизиолошку здравствену заштиту; Служба за физикалну медицину и рехабилитацију и Служба за специјалистичко консултативне делатности. ✓ У буџету локалне самоуправе за 2019. годину за здравствену заштиту опредељено је 10.000.000,00 РСД, од чега је 500.000,00 РСД за мртвозорство, док су остала средства намењена за Унапређење доступности, квалитета и ефикасности примарне здравствене
5.	Запошљавање	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број незапослених лица на крају 2018.г износио је 4.990. У односу на попис из 2011.год, када је број незапослених износио 5.202 смањење броја незапослених је 5%, при чему се број незапослених на 1000 становника креће око 200 незапослених, док од укупног броја незапослених, 47% су жене. Од укупног броја незапослених, 48% чини неквалификована радна снага, што је прилично велики удео, и из овог разлога потребно је уложити значајније напоре на преквалификацији и доквалификацији овог корпуса радне снаге. ✓ Локална самоуправа, у сарадњи са НСЗ Филијалом Пријепоље, Организациона јединица Сјеница израдила је Локални акциони план запошљавања 2014 године. Локални акциони план за запошљавање се сваке године ревидира и измене се усвајају до фебруара текуће године за ту годину. У априлу 2019. године НСЗ је у сарадњи са општином Сјеница расписала јавни конкурс за организовање спровођења јавних радова на којима су се ангажовала незапослена лица и незапослене особе са инвалидитетом у 2019. години. У буџету локалне самоуправе за 2019. годину за потребе суфинансирања имплементације ЛАПа за запошљавање издвојено је 4.000.000,00 РСД.

3.6 ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ

На основу обављене анализе стања и положаја грађана у области социјалне заштите и у складу са националном важећим документима из ове области општине Сјеница, утврђују се следеће **приоритетне циљне групе** са којима ће се бавити овај стратешки документ:

- Стара лица
- Особе са инвалидитетом
- Деца и млади
- Роми
- Социјално и материјално угрожене породице
- Роми
- Мигранти – избеглаа лица, интерно расељена лица, повратници по основу споразума, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса

3.7 КЉУЧНИ ПРОБЛЕМИ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У процесу обраде података анализирани су заинтересоване стране: кључни партнери у планирању и спровођењу Стратегије развоја социјалне заштите у општини Сјеница и крајњи корисници услуга социјалне заштите. Подаци су анализирани уз помоћ технике SWOT анализе и идентификоване су следеће снаге, слабости, могућности и претње:

ПРЕДНОСТИ	НЕДОСТАЦИ
<ul style="list-style-type: none"> Реализација 2 услуге социјалне заштите у складу са стандардима социјалних услуга Локални лиценцирани пружаоци услуга Препозната потреба за усклађивањем локалних докумената са Законом о социјалној заштити Постојећи правни оквир за пружање локалних социјалних услуга усклађен са законом о социјалној заштити Постојање и активности Интер—ресорне комисије (ИРК) Познавање потреба лица из осетљивих категорија на локалном нивоу Мотивисан кадар за пружање услуга социјалне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатак социјалних услуга у руралним сеоским срединама у општини Недостатак других социјалних услуга за све друге осетљиве категорије грађана (успостављене само 2 услуге) како стандардизоване тако и иновативне Коришћење донаторских средстава за социјалну заштиту; Неразвијен цивилни сектор за преузимање улоге пружаоца услуга цивилног сектора Недостатак финансијских средстава са локалног и националног нивоа Недостатак планске међу – општинске сарадње
<ul style="list-style-type: none"> МОГУЋНОСТИ 	<ul style="list-style-type: none"> ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> Наменски трансфери у социјалној заштити Израда локалних стратегија техничка подршка међународних партнера Доступност ЕУ и других страних фондова и донатора Партнерства са општинама и удружењима грађана из окружења како би се обезбедили недостајући ресурси за локалне социјалне услуге, а посебно у условима пандемије и других потенцијалних криза Израда и имплементација локалне Стратегије развоја социјалне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> Велика разуђеност општине, па је отежан приступ услугама од стране сеоског становништва Континуирано повећање породица и лица у материјалним проблемима Смањена институционална (локална и национална) давања услед економске кризе додатно појачане пандемијом Смањен број међународних донатора Промена Закона о социјалној заштити

ОДЕЉАК 4 - ВИЗИЈА

4.1 ВИЗИЈА

Сјеница је место пожељно за живот свих грађана који остварују једнака социјална права у складу са својим потребама захваљујући мрежи високо квалитетних локалних социјалних услуга

4.2 ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

- **Поштовање и унапређивање основних људских права** - Неговање толеранције и разумевање различитости, одсуство сваке дискриминације засноване на постојању инвалидитета, полним, расним, језичким, верским, етничким и свим другим разликама и неговање и унапређивање међусобног разумевања и равноправности.
- **Принцип једнаких могућности** - Обезбедити могућност коришћења услуга социјалне заштите за све грађане и све циљне групе истом доступношћу у свим сферама пружања услуга у јавном, приватном и невладином сектору и уз поштовање могућности избора.
- **Интегрални приступ** - Неговање разноврсности и компатибилности социјалних сервиса и услуга и заједничког проактивног деловања и наступања према корисницима.
- **Партиципативност** - Обезбеђење учешћа корисника у доношењу одлука о начину задовољавања његових потреба и одговорност за лични избор сервиса и услуга, као и личну ангажованост у оквиру његових могућности. Неговање подршке кориснику за активирање и развој личних ресурса и потенцијала за самостално задовољавање потреба у циљу смањења зависности од социјалних услуга.
- **Транспарентност** - Увремењено, актуелно, отворено извештавање јавности, корисника и свих заинтересованих циљних група о могућностима, процесима

5.1 ОПШТИ ЦИЉ

Унапредити доступност и квалитет услуга социјалне заштите у општини Сјеница

5.2 ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

1. Унапређење постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите у складу са потребама [угроженог становништва у локалној е заједницие](#)
2. Унапређење политике социјалне заштите [и усклађивање са осталим јавним политикама \(образовања, здравства, родне равноправности\)](#)
3. Унапређење капацитета и усклађивање рада свих институција социјалне заштите

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	ПОКАЗАТЕЉ УЧИНКА	ПОЛАЗНА ВРЕДНОСТ	ЦИЉАНА ВРЕДНОСТ	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
Унапређење постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите у складу са потребама локалне заједнице	Број локалних социјалних услуга	2020 год. – 2 услуге	2025 год. – 4 услуге	Годишњи извештаји о мониторингу услуга и имплементацији Стратегије
	Број ново успостављених локалних социјалних услуга	2020 год. - 0	2025 год. – 2 услуге	
	Број корисника	2020 год. – број корисника услуга дат у Табели 15	2025 год. - Увећано за 5%	
	Територијална покривеност услугама	2020 год. – градски део општине	2025 год. – 50% покривености сеоских делова општине	
Унапређење политике социјалне заштите	Број реализованих теренских посета сеоским деловима општине у циљу информисања лица из осетљивих категорија	2020 год. - 0	2025 год. – 5 теренских посета (1 посета годишње	Годишњи извештаји о мониторингу услуга и имплементацији Стратегије
	Обезбеђивање људских / партнерских ресурса - Број потписаних партнерских	2020 год. - 0	2025 год. – 5 споразума о сарадњи	

	споразума			
	Број пројеката за обезбеђивање екстерних извора финансирања	2020 год. - 0	2025 год. – 5 ИНФО сесија (1 ИНФО сесија годишње)	
Унапређење капацитета и усклађивање рада свих институција социјалне заштите, али и координација са другим секторима	Број мониторинг и евалуационих извештаја о имплементацији Стратегије	2020 год. - 0	2025 год. – 5 мониторинг извештаја, 5 евалуационих извештаја (један на годишњем нивоу)	Годишњи извештаји о мониторингу услуга и имплементацији Стратегије
	Број едукација за представнике цивилног сектора	2020 год. - 0	2025 год. – 5 едукација (једну на годишњем нивоу)	Извештаји о завршеним обукама
	Број едукација за професионалце из система социјалне заштите	2020 год. - 0	2025 год. – 5 едукација (једну на годишњем нивоу)	Извештаји о завршеним обукама
	Број других секторских пројеката у усклађених и за потребе / ангажман лица из осетљивих група	2020 год. - 0	2025 год. – 5 пројеката (једну на годишњем нивоу)	Годишњи извештаји о мониторингу услуга и имплементацији Стратегије

1.

ОДЕЉАК 6 - МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Мере и активности	Индикатори	Носиоци	Време	Финансијска средства (РСД)
ПОСЕБНИ ЦИЉ 1 - Унапређење постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите у складу са потребама локалне заједнице				
Помоћи и неге у кући за остарела и инвалидна лица – даљи развој услуге	1. Број сеоских насељених места у којима се пружа услуга (2 насеље годишње) 2. Број обухваћених корисника (2025 – 70% корисника са листе чекања добија услугу	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 – 2025 - континуирано	500.000,00 – 2021 500.000,00 додатних на годишњем нивоу
Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју – даљи развој услуге	1. Број обухваћених корисника на годишњем нивоу. (до 2025 сви корисници који имају потребу су обухваћени услугом)	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 – 2025 - континуирано	500.000,00 – 2021 500.000,00 додатних на годишњем нивоу
Лични пратилац детета (за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом) – успостављање услуге	1. Број обухваћених корисника (2025 – сви корисници добијају услугу – на годишњем нивоу у складу са листом чекања)	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2022 2023 – 2025- континуирано	500.000,00 300.000,00 додатних на годишњем нивоу
Развијање саветодавно терапијских и социјално едукативних услуга посебно у програму подршке за превенцију и заштиту од насиља (деце и жена)	Број подржаних програма и пројеката на годишњем нивоу-најмање један по идентификованој циљној групи и потребама Број партнерских пројеката минимум 1 у две године Број корисника обухваћених програмима и пројектима на годишњем нивоу до 10 корисника-учесника по пројекту	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 - 2022 – 2025- континуирано	400.000,00 200.000,00 на годишњем нивоу
ПОСЕБНИ ЦИЉ 2 – Унапређење политике социјалне заштите оптималних ресурса за успостављање квалитетних и континуираних социјалних услуга				

(лиценцираних и иновативних)				
2.1 Информисање потенцијалних корисника у руралним деловима општине (повећање приступачности услугама кроз теренски рад)	Број руралних насеља обухваћен инфо састанцима Број теренских посета у рурална насеља Број потенцијалних корисника инфо едукација	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 – 2025- континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу
2.2 Повезивање и размена искустава са другим институцијама и организацијама из области социјалне политике (међу-секторски приступ)	Број заједничких пројеката за екстерно финансирање Број заједнички реализованих активности	ЈЛС, ЦСР, ОЦД, школе, ДЗ	2021 – 2025- континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу
2.3 Израда пројекат за екстерно финансирање у складу са циљевима Стратегије	Број израђених пројеката Број добијених пројеката	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 2022 – 2025- континуирано	Нису потребне финансије
ПОСЕБНИ ЦИЉ 3 - Унапређење капацитета и усклађивање рада свих институција социјалне заштите				
Успостављање општинског система мониторинга спровођења Стратегије	Успостављен и примењује се систем мониторинга од стране едуковани лица	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 2022 – 2025- континуирано	Нису потребне финансије
Јачање цивилног сектора кроз едукације	Број едукација за представнике цивилног сектора	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 – 2025- континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу
Јачање професионалних капацитета професионалаца из система социјалне заштите и сарадња са другим секторима (образовање, здравствена заштита)	Број едукација за професионалце из система социјалне заштите	ЈЛС, ЦСР, ОЦД, школе, ДЗ	2021 – 2025- континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу
Информисање ширег грађанства о резултатима локалне стратегије за социјалну заштиту	Број инфо сесија /промоција за шире грађанство	ЈЛС, ЦСР, ОЦД	2021 – 2025- континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу

ОДЕЉАК 7 - ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Праћење имплементације Стратегије развоја социјалне заштите Општине Сјеница за период 2021-2025 биће реализовано континуирано, кроз инструменте и механизме који су већ функционални на нивоу локалне самоуправе: финансирање услуга социјалне заштите и праћење њиховог рада кроз извештавање, финансирање редовних делатности, програма и пројеката у области социјалне заштите и праћење њиховог рада кроз редовно извештавање.

Праћење реализације општег и посебних циљева вршиће се израдом годишњег извештаја који садржи и квантитативне и квалитативне податке за све циљне групе дефинисане Стратегијом.

Целокупна оцена ефеката планираних услуга и мера биће предмет екстерне евалуације која ће бити обезбеђена по истеку важења овог документа.

Након усвајања Стратегије, биће формиран Тим за праћење реализације овог документа, од стране председника општине. Задаци Тима обухватиће:

- праћење реализације,
- ревизију документа по потреби,
- израду акционих планова и извештаја о њиховој реализацији.

Тим ће имати одговорно лице – координатора Тима. Председник општине ће у формирању тима одредити координатора за послове праћења и извештавања. Тим ће бити сачињен од чланова које ће предложити носиоци реализације мера из документа.

За процену потребе финансијских средстава и осталих нематеријалних ресурса, биће одговорно одељење Друштвених делатности

Рокове за спровођење мера и начин обезбеђивања средстава припремаће на годишњем нивоу Друштвених делатности , у партнерству са Тимом